

นิพนธ์ต้นฉบับ

การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ในจังหวัดขอนแก่น

จิรภัทร ทองกุล⁽¹⁾ และสุพรรณิ พรหมเทศ⁽²⁾

วันที่ได้รับต้นฉบับ : 19 เมษายน 2555

วันที่ตอบรับการตีพิมพ์ : 20 มิถุนายน 2555

⁽¹⁾ ผู้รับผิดชอบบทความ : นักศึกษาหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาระบาด
วิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(โทรศัพท์: 087-0929444, E-mail address:
jirapatlong@gmail.com)

⁽²⁾ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาระบาดวิทยา คณะ
สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

ประเทศไทยพบผู้ป่วยเอดส์รายแรกเมื่อปี 2527 เป็นชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย จากนั้นมีรายงานผู้ป่วยเอดส์เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และการติดเชื้อเอชไอวีได้แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วในประชากรกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ซึ่งการเข้าถึงกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีข้อจำกัดหลายประการ ปัจจุบันกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น ยังคงมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการใช้ถุงยางอนามัยและเหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยในประชากรกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น รูปแบบในการวิจัยเป็นการวิจัยแบบภาคตัดขวาง (Descriptive cross-sectional study) ใช้วิธีการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball sampling technique) รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามจากชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย 400 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปในจังหวัดขอนแก่น และเชิงคุณภาพ จากการทำการสนทนากลุ่มจำนวน 5 กลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 4 ราย ผลการศึกษา พบว่าชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่นในสามเดือนที่ผ่านมา มีการใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอทุกครั้ง ในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่เพศสัมพันธ์กับคู่นอนทุกประเภท ร้อยละ 57.5 การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่เพศสัมพันธ์ประจำ (ผู้ชายที่ตกลงเป็นแฟนกันและ/หรือคบกันนานเกิน 3 เดือน) ทุกครั้ง ร้อยละ 61.4 การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่เพศสัมพันธ์ชั่วคราว ทุกครั้ง ร้อยละ 71.7 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 41.3 โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับชายคนรัก ร้อยละ 34.8 กับเพื่อน ร้อยละ 22.3 และกับคนรู้จัก ร้อยละ 18.5 บทบาทในการมีเพศสัมพันธ์ เป็นฝ่ายรับ ร้อยละ 51.0 รองลงมาคือเป็นทั้งฝ่ายรุกและรับ ร้อยละ 28.0 และเป็นฝ่ายรุก ร้อยละ 21.0 เหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์คือไม่ได้เตรียม ไม่ได้พก ไม่คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์คิดเป็น ร้อยละ 39.9 มีเพศสัมพันธ์ทางปากจึงไม่ใช้คิดเป็น ร้อยละ 15.7 และรู้สึกไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ได้อารมณ์ ไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 11.6 ด้านความรู้ในการใช้ถุงยางอนามัยและความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.5 อยู่ในระดับสูง ด้านทัศนคติที่มีต่อถุงยางอนามัยส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.2 อยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่นขาดความตระหนักเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย จำเป็นต้องจัดกิจกรรมหรือการรณรงค์ส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยที่เหมาะสมร่วมกับการให้ความรู้ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ถุงยางอนามัย, ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย, ชายรักชาย, โรคเอดส์

Original Article

Condom used among man who have sex with men in Khon Kaen Province

Jirapat Longkul⁽¹⁾ and Supanee Promthet⁽²⁾

Received Date : April 19, 2012

Accepted Date : June 20, 2012

Abstract

⁽¹⁾ Corresponding author : Master Degree in Public Health Student (Epidemiology), Faculty of Public Health, Khon Kaen University (Tel. 087-0929444, E-mail address : jirapatlong@gmail.com)

⁽²⁾ Associate Professor, Department of Epidemiology, Faculty of Public Health, Khon Kaen University

The first case of AIDS in Thailand was identified in a homosexual male in 1984, HIV spread rapidly among other groups as well, and including those men who have sex with men (MSM) group. At present, men who have sex with men (MSM) at the Khon Kaen province continue to be at high risk for HIV infection in the population. The objective of this study was to investigate reasons associated with inconsistent condom use in this population. Collecting information may help in developing appropriate HIV prevention interventions for distinct populations of young men who have sex with men. The study methodology used a descriptive cross-sectional design, study and the participants (n=400) were MSM recruited by peer-group snowball sampling. Quantitative and qualitative data were collected using a survey questionnaire, and five focus groups and four in-depth interviews were conducted. The participants reported consistent condom use over the past three months with 57.5% of all partners, 61.4% of steady partners and 71.7% of casual sex partners, and 41.3% did not use a condom on their first sexual encounter, which occurred either with their boyfriend (34.8%), a friend (22.3%) or some other person (18.5%). In their sexual activity, 51.0%, 21.0 % and 28.0% adopted receptive, injective roles or both roles, respectively. Reasons given for not using a condom during sex were not having a condom available, failing to make preparations and chance sexual encounters (39.9%), having only oral sex (15.7%) and diminished sexual pleasure (11.6%). The reasons spontaneously provided by the focus groups for not using condoms were the same as those reported by questionnaire. Results indicated that good knowledge and positive attitudes about condom use, but these findings were not supported by comments in the focus group and interviews. While knowledge of HIV/AIDS and the importance of condom use are high, nevertheless MSM continue to expose them to infection by failure to use prophylactic measures. A campaign is needed to promote more positive attitudes to condom use.

Keyword: condom, AIDS, man who have sex with men, msm

บทนำ

ประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยเอดส์รายแรกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527 เป็นผู้ป่วยชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย โดยในช่วง 3 ปีแรกนั้น มีรายงานว่าพบโรคเอดส์มากที่สุดในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายโดยเฉพาะอย่างยิ่งชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายชาวต่างชาติ ต่อมาเริ่มพบรายงานมากขึ้นในกลุ่มพนักงานบริการหญิง ปี พ.ศ. 2533 และช่วงปี พ.ศ. 2534-2539 เป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีรุนแรงที่สุดในประเทศไทย ต่อมาการระบาดลดความรุนแรงลง ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการในประเทศไทยล่าสุด (31 มีนาคม 2554) สำนักระบาดวิทยา รายงานว่ามีจำนวนผู้ป่วยเอดส์ทั้งสิ้น จำนวน 372,874 ราย เสียชีวิตแล้วจำนวน 98,153 ราย แนวโน้มของผู้ป่วยเอดส์และผู้เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ลดลงกว่าในอดีตที่ผ่านมา (สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข, 2554) ปัจจุบันนี้ การติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ยังเป็นปัญหาระดับประเทศ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการดำเนินงานป้องกัน ดูแลรักษาต่อเนื่องมาโดยตลอด อย่างไรก็ตามในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายยังมีแนวโน้มพบผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อสูงขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี ซึ่งพนักงานบริการหญิงส่วนทางกันคือมีแนวโน้มลดลง แต่ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายกลับมีแนวโน้มสูงขึ้น พบว่าอัตราการติดเชื้อในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในประเทศไทยสูงขึ้นเป็นลำดับ จากข้อมูลเป็นการเฝ้าระวังในกรุงเทพฯ ภูเก็ตและเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2546 พบร้อยละ 17.3 ปี พ.ศ. 2548 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 28.3 และพบร้อยละ 30.7 ในปี พ.ศ. 2550 ในขณะที่ปี พ.ศ. 2553 ได้ศึกษาเพิ่มเติมอีก 7 จังหวัด พบว่าความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี ร้อยละ 11.1 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง (คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์, 2553) เมื่อพิจารณาประเด็นพฤติกรรมทางเพศปัจจุบันชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเปิดเผยตัวในสังคมเพิ่มขึ้น มีช่องทางในการนัดเจอหรือพบปะกันได้ง่ายขึ้นทั้งในด้านการติดต่อเรื่องงาน เรียน เพื่อความบันเทิง หรือแม้แต่การแสวงหาคู่นอนด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการพบกันตามสวนสาธารณะ สถานบันเทิง งานบุญ งานเทศกาล หน้าเวทีหมอลำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางโลกออนไลน์ ที่ทั้งง่ายและสะดวกรวดเร็ว จึงทำให้ออกาสที่ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีกิจกรรมทางเพศกันได้ง่ายขึ้น จากผลการวิจัยของวิภา ตำนธำรงกุล และคณะ (2546) พบว่า การมีเพศสัมพันธ์

ครั้งแรกในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี พบ ร้อยละ 20.6 และอายุ 15-19 ปี พบร้อยละ 51.4 จาก รายงานแสดงให้เห็นว่าอัตราในการมีเพศสัมพันธ์ของคนกลุ่มนี้มีค่อนข้างสูง และเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่อายุยังน้อย รวมถึงการเปลี่ยนคู่นอนหลายคนด้วย ในประเด็นการป้องกัน การติดเชื้อเอชไอวีจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายกิริติกันต์ กลัดสวัสดิ์ และคณะ (2553) รายงานว่า พบว่า อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่อริหรือคู่นอนชั่วคราวชาย ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายสาวประเภทสอง และพนักงานบริการชาย ทั้ง 3 กลุ่มอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ในกรุงเทพมหานครเป็นกลุ่มที่ใช้ถุงยางอนามัยสูงสุด (ร้อยละ 63.0-68.0) ในขณะที่กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ในจังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มของอัตราการใช้ถุงยางอนามัยสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากร้อยละ 31.0 ในปี พ.ศ. 2548 เป็นร้อยละ 66 ในปี พ.ศ. 2553 เช่นเดียวกับในจังหวัดภูเก็ต อัตราการใช้ถุงยางอนามัย จากระยะ 28 ในปี พ.ศ. 2548 เป็นร้อยละ 67.0 ในปี พ.ศ. 2553 ในส่วนของจังหวัดขอนแก่นมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่อริหรือคู่นอนชั่วคราวชายเพียงร้อยละ 48.0 ซึ่งถือว่าน้อยกว่าภาครวมของระดับประเทศ สัดส่วนของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายทั่วไป และสาวประเภทสอง ที่เคยตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีอยู่ในระดับต่ำ เมื่อวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ตามตัวชี้วัดของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายกลุ่มชายบริการและกลุ่มสาวประเภทสอง อยู่ในระดับต่ำในทุกจังหวัด ข้อมูลดังกล่าวแม้ว่าจะเป็นเพียงบางส่วนในประเทศไทย แต่ได้สะท้อนพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายได้พอสมควร เป็นการแสดงให้เห็นถึงโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีจากการใช้ถุงยางอนามัยไม่ครอบคลุม ไม่สม่ำเสมอ ประเด็นนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะค้นหาถึงพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยซึ่งรวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และเหตุผลประกอบในการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พร้อมทั้งคำอธิบายในแต่ละเหตุผลเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานหรือองค์กรที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ปัจจุบันของ

การใช้ถุงยางอนามัยของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในพื้นที่และเกิดประโยชน์ในเรื่องของงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเอชไอวี การวางแผน ออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้ถุงยางอนามัยชายที่มีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่นและอธิบายเหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยชายที่มีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Descriptive cross-sectional study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่นที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เนื่องจากตัวอย่างชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเป็นกลุ่มประชากรที่เข้าถึงได้ยากทำให้ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แท้จริง จึงได้กำหนดช่วงเชื่อมั่นที่ 95% และกำหนดค่าความผิดพลาดเท่ากับ 0.05 และใช้ค่าความชุกการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น เท่ากับ 48% (กิริติกันต์ กลัดสวัสดิ์และคณะ, 2553) ดังนั้น ค่า p จึงเท่ากับ 0.48 และ ค่า 1-p เท่ากับ 1 - 0.48 เท่ากับ 0.52 โดยใช้สูตรในการคำนวณขนาดตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{Z_{\alpha}^2 p(1-p)}{e^2}$$

ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 384 ราย ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล 400 ราย

เครื่องมือที่ใช้และการตรวจสอบคุณภาพ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการทำการสนทนากลุ่ม (Focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

(1) แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้บันทึกข้อมูลที่สนใจและเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมทางเพศและ ได้แก่ บทบาทในการมีเพศสัมพันธ์ ความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์ จำนวนคู่นอน ช่องทางในการแสวงหาคู่นอน การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ และสาเหตุของการไม่ใช้ถุงยางอนามัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ ได้แก่ การใช้สารเสพติดและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการมีเพศสัมพันธ์ การตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวี การเคยป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัย

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านทัศนคติต่อถุงยางอนามัย

ส่วนที่ 6 ข้อมูลด้านการใช้ถุงยางอนามัย

(2) แนวคำถามการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้ใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ ทัศนคติ ความเชื่อที่มีต่อถุงยางอนามัย รวมถึงวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้อง

(3) แนวคำถามในการทำสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย เหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ รวมทั้ง ทัศนคติ ความเชื่อที่มีต่อถุงยางอนามัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำงานร่วมกับเครือข่ายกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น (M Reach ขอนแก่น) ที่รู้จักแนะนำ และพาเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 ราย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการสนทนากลุ่ม กลุ่มละ 5-10 คนทั้งหมด 5 ครั้งและสัมภาษณ์เชิงลึก 4 ราย โดยเลือกจากกลุ่มที่ได้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาอธิบายเพิ่มเติมจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) ข้อมูลทั่วไปและปัจจัยต่างๆ นำเสนอด้วยสถิติเชิงพรรณนา หาค่าความถี่ และร้อยละ ได้แก่ ตัวแปร เพศ

อายุ ระดับการศึกษา รายได้ พฤติกรรมทางเพศเป็นรายข้อ ข้อความรู้ ทักษะคิดต่อการใช้อย่างอนามัย โดยข้อมูลด้าน ความรู้เกี่ยวกับเรื่องถุงยางอนามัยและเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ข้อ คำถามเป็นแบบเลือกตอบถูก ผิด โดยตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับโดยใช้เกณฑ์ของ Bloom, 1997 (อ้างถึงใน นราวุธ สินสุพรรณ, 2548)

ระดับสูง	คะแนนมากกว่าร้อยละ 80
ระดับปานกลาง	คะแนนระหว่าง ร้อยละ 60-79
ระดับต่ำ	คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60

ส่วนข้อมูลด้านทัศนคติต่อถุงยางอนามัย เป็นข้อ คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายต่อ การใช้อย่างอนามัย เป็นการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert ประกอบด้วย 5 ระดับ โดยข้อ คำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก มี เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ข้อคำถามเชิงบวก ถ้าตอบเห็นด้วย อย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่าง ยิ่ง ให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ ส่วนข้อคำถาม เชิงลบ ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4, 5 ตามลำดับ และแปลผลของคะแนน โดยใช้ค่าคะแนนรวม ทัศนคติแบบอิงเกณฑ์ มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 11-55 คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ Bloom, 1997 เช่นกัน

(2) ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมด้วยวิธีการคุณภาพ บางส่วนนำมาประมวลอภิปรายผลข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของประชากร

พบว่า จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น พบมากที่สุด ในกลุ่มอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.3 และมีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 24 ปี (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.01) จบการศึกษาใน ระดับมัธยมปลาย ร้อยละ 30.5 มีอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 45.8 มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 6,964 บาท (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8089.6) โดยรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 44.5 รองลงมาคือ 5,000 - 10,000 บาท ร้อยละ 38.3 สถานภาพสมรสโสด ร้อยละ 88.8

ข้อมูลด้านพฤติกรรมทางเพศ

จากการศึกษาข้อมูลด้านพฤติกรรมทางเพศของกลุ่ม ตัวอย่างชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน หรือคนรักที่เป็น ผู้ชาย ร้อยละ 34.8 รองลงมาคือ กับเพื่อน ร้อยละ 22.3 กับ คนรู้จัก ร้อยละ 18.5 และใช้อย่างอนามัยในการมี เพศสัมพันธ์ครั้งแรกเท่ากับ ร้อยละ 58.8 มีอายุเฉลี่ยในการมี เพศสัมพันธ์ครั้งแรก 16 ปี (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.95) มี บทบาทในการมีเพศสัมพันธ์เป็นฝ่ายรับ ร้อยละ 51.0 รองลงมาเป็นทั้งฝ่ายรุกและรับ ร้อยละ 28.0 และ เป็นฝ่ายรุก ร้อยละ 21.0 อัตลักษณ์ทางเพศส่วนใหญ่เป็นสาวประเภทสอง ร้อยละ 43.5 รองลงมาคือ เกย์ ร้อยละ 39.0 ผู้ชายร้อยละ 9.3 และไบเซ็กชวล 7.8 (ดังตารางที่ 1) การใช้อย่างอนามัย ในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่เพศสัมพันธ์กับคู่คนนอนทุกประเภท ใน 3 เดือนที่ผ่านมา ใช้อย่างอนามัยสม่ำเสมอทุกครั้ง ร้อย ละ 57.50 (ดังรูปที่ 1) การใช้อย่างอนามัยในการมี เพศสัมพันธ์กับคู่เพศสัมพันธ์ประจำ(ผู้ชายที่ตกลงเป็นแฟน กันและ/หรือคบกันนานเกิน 3 เดือน) ใน 3 เดือนที่ผ่านมา ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 61.4 การใช้อย่างอนามัยในการมี เพศสัมพันธ์กับคู่เพศสัมพันธ์ชั่วคราวใน 3 เดือนที่ผ่านมา ใช้ ทุกครั้ง ร้อยละ 71.7 (ดังรูปที่ 2) เหตุผลของการไม่ใช้อย่าง อนามัยในการมีเพศสัมพันธ์คือ ไม่ได้เตรียม ไม่ได้พก ไม่ได้ คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์ มากที่สุด ร้อยละ 39.9 รองลงมาคือ มี เพศสัมพันธ์ทางปากจึงไม่ใช้ ร้อยละ 15.7 (ดังรูปที่ 3)

ข้อมูลด้านพฤติกรรมสุขภาพ

จากการศึกษาข้อมูลด้านพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่ม ตัวอย่างชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น ใช้สารเสพติด ก่อนการมีเพศสัมพันธ์ ในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 16.3 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนการมีเพศสัมพันธ์ในช่วง สามเดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 67.5 เคยตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอ วีโดยสมัครใจ ร้อยละ 22.5 (ติดเชื้อเอชไอวี ร้อยละ 17.8, n=90) เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 7.0 (ดังตารางที่ 1)

ข้อมูลด้านความรู้และทัศนคติ

ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยของกลุ่ม ตัวอย่างชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 52.5 รองลงมาคือ ความรู้ระดับต่ำ ร้อยละ 29.0 และระดับกลาง

ร้อยละ 18.5 ส่วนข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเชื้อเอชไอวี/ เอ็ดส์อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 52.3 รองลงมาคือ ความรู้ระดับกลาง ร้อยละ 24.0 และข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัย พบว่า ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น มีทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัยอยู่ในระดับกลาง ร้อยละ 52.5 รองลงมาคือ ทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัยอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 44.3 และระดับต่ำ ร้อยละ 3.3 (ดังตารางที่ 2)

บทสรุปและอภิปรายผล

(1) การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นเยาวชน นักเรียนนักศึกษา ระดับการศึกษามัธยมศึกษา และสถานภาพโสด ด้านพฤติกรรมทางเพศ พบว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรักหรือแฟน เพื่อน คนรู้จัก หรือแม้แต่กับคนแปลกหน้าซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกองควบคุมโรคเอดส์ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร (2552) ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายที่รู้จักกันคุ้นเคย เนื่องจากมีโอกาสได้พบปะ ใกล้ชิดและสามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้ง่าย รองลงมาคือ คู่รัก ผู้ชายที่รู้จักกันผิวเผิน และพนักงานบริการ ตามลำดับ และการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่นมักจะไม่ใช่ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ทั้งทางทวารหนักและทางปาก ซึ่งเหตุผลคือเนื่องจากมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยจึงทำให้ยังไม่ทราบข้อมูลในการใช้ถุงยางอนามัย และไม่ได้มีการเตรียม ไม่ได้พกด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับการศึกษาของวิชา ด้านธำรงกุล (2546) โดยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกไม่ใช่ถุงยางอนามัย ร้อยละ 50 การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนทุกประเภท ใน 3 เดือนที่ผ่านมา ใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอทุกครั้ง ร้อยละ 57.50 กับคู่นอนประจำใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเพียง ร้อยละ 61.4 ส่วนคู่นอนชั่วคราวใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ร้อยละ 71.7 สอดคล้องกับการศึกษาของ กิรติกันต์ กลัดสวัสดิ์ และคณะ (2553) ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่นใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 48.0 การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์พบว่าความถี่ของการตีพิมพ์แอลกอฮอล์ก่อนการมีเพศสัมพันธ์สูงถึง ร้อยละ 67.0 ซึ่งสอดคล้องกับกองควบคุมโรคเอดส์ สำนัก

อนามัย กรุงเทพมหานคร (2552) พบว่าความถี่ของการตีพิมพ์แอลกอฮอล์และใช้ยาเสพติดสูงในกลุ่มชายที่มีความสัมพันธ์กับชาย ร้อยละ 70.0 ทำให้ขาดสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ ส่วนการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีมีเพียงร้อยละ 23 เท่านั้นที่เคยตรวจและในกลุ่มคนที่เคยตรวจพบว่าร้อยละ 17.8 ติดเชื้อเอชไอวี จึงทำให้เกิดการแพร่เชื้อไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับการศึกษาของ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ (2553) พบผู้ที่ไม่เคยเข้ารับบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีเลยแม้แต่ครั้งเดียวในชีวิตจำนวน ร้อยละ 46.0 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของถุงยางอนามัย และความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และการติดเชื้อเอชไอวีนั้น พบว่า กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่นมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นอย่างดี กล่าวคือ กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายสามารถตอบความรู้เกี่ยวกับเอดส์ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับสูงสอดคล้องกับคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ (2553) ส่วนทัศนคติที่มีต่อการใช้ถุงยางอนามัยนั้นอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับการศึกษาของ นราวุธ สินสุพรรณ (2548) ส่วนมากนักศึกษาชายมีทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัยในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจใช้ถุงยางอนามัยเช่นกัน เพราะยังพบว่า บางส่วนยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อถุงยางอนามัย ส่งผลให้ไม่ใช้ถุงยางอนามัย และรูปแบบในการมีเพศสัมพันธ์ก็เป็นส่วนสำคัญในการไม่ใช้ถุงยางอนามัยคือ หากมีเพศสัมพันธ์ทางอื่นใดที่ไม่ใช่ทางทวารหนักจะไม่ใช้ถุงยางอนามัยเลย ส่งผลให้มีโอกาสเสี่ยงได้เช่นกัน

(2) เหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ พบว่า เหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายนั้นมีหลายประการแต่ที่สำคัญคือ การไม่ได้เตรียม ไม่ได้พก ไม่คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์ พร้อยละ 40 ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษาของวิชา ด้านธำรงกุล (2546) ไม่ใช้ถุงยางอนามัย คือไม่ได้เตรียม ไม่ได้พกติดตัว ไม่เป็นธรรมชาติ ทำให้อารมณ์ไม่ต่อเนื่อง คู่ไม่ชอบให้ใช้ ไว้วางใจคู่หรือแฟน ตรวจโรคแล้ว เลือกแล้ว ตรงกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ไม่มีถุงยางอนามัย ไม่ได้พกติดตัวไว้ ไม่คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์จึงไม่ได้

เตรียม ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้คิดไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องมีเพศสัมพันธ์จึงไม่ได้เตรียมไป หรือบางครั้งก็เตรียมไปก็ไม่พอใช้เนื่องจากได้คู่นอนมากกว่าที่เตรียมถุงยางอนามัยมา “ไม่คิดว่าวันนี้จะได้ไม่ (ได้คู่นอน) เลยไม่ได้เตรียมไป” “เตรียมแล้วนะ พกทุกครั้งแหละคะ แต่บางทีมันก็ไม่พอ” ส่วนบางคนนั้นก็จะเป็นเหตุผลทางด้านความเชื่อ เพราะเชื่อว่าถ้าเตรียมแล้วจะหาคู่เพศสัมพันธ์ไม่ได้ “ไม่เตรียมหรือเตรียมไปแล้วก็ได้ผู้ชาย” ซึ่งในการแก้ไขและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์นั้นต้องเสริมสร้างการใช้ถุงยางอนามัยซึ่งต้องเริ่มจากการส่งเสริมให้เกิดการพกถุงยางอนามัยเพราะเมื่อถึงเวลาจำเป็นต้องใช้จะได้มีเสมอ ส่วนเหตุผลรองลงมาที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยคือมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ปากจึงไม่ใช้ถุงยางอนามัย ก็สอดคล้องเช่นกัน ด้วยเหตุผลคือ ไม่ชิน ถุงยางอนามัยมีกลิ่นรสชาติขมมีสารเคลือบ สิ้นเปลือง ยากกลืนกินน้ำสูกิจ ถ้าใช้จะไม่เกิดอารมณ์ น้ำลายมาเชื้อโรคได้ โอกาสติดเชื้อโรคน้อย ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกไม่ชอบน้ำมันหล่อลื่นสัมผัสกับปากจึงไม่ชอบใช้ “มันเหมือนมีอะไรมาเคลือบที่ลิ้นไม่ชอบเลย” “เหม็นกลิ่นยาง ได้กลิ่นแล้วไม่ยอม จะอ้วก” บางคนก็ตัดสินใจจากลักษณะของคู่เพศสัมพันธ์ ไว้ใจ “ดูเค้าหน้าตาดี ดูสะอาดสะอาดไม่น่าจะมีโรคอะไร เลยไม่ใช้ถุงยางอนามัย” และมีความเข้าใจว่ามีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีน้อย “ใช้ปากก็ไม่น่าจะติดเชื้อ” “ปากไม่ได้เป็นแผลสักหน่อย น่าจะไม่ติดเชื้อ” ซึ่งประเด็นนี้อาจจะเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีน้อย แต่ส่งผลในเรื่องของการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น เริม หนองใน ลําคอ เป็นต้น ส่วนเหตุผลอื่นๆ มีดังนี้คือ กลัวจะไม่ได้อะไรมีเพศสัมพันธ์ คู่นอนไม่ชอบหรือไม่ต้องการใช้ ซึ่งชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนหนึ่งไม่ชอบขี้ตาดูเพศสัมพันธ์ กลัวการพลาดโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลัวการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จึงทำให้ละเลยที่จะใช้ถุงยางอนามัย “เอดส์ไม่กลัว แต่กลัวอดมากกว่า” “กว่าจะหามาได้แต่ละคนไม่ใช่ง่ายๆ เรื่องอะไรจะยอมเสียโอกาส คงจะไม่ช่วยจั่วได้หรอก (เจอผู้ติดเชื้อเอชไอวี)” หลายคนก็คิดว่าเป็นเรื่องที่ย่างยากเสียเวลา ไม่ทันใจจึงไม่ใช้ถุงยางอนามัยซึ่งเป็นความพอใจส่วนบุคคล แต่หลายคนบอกว่า ขาดสติ เนื่องจากการเมาหรืออารมณ์พาไป “ก็ตอนนั้นเมาก็เลยไม่ได้ใส่” “เคลิ้ม” “กำลังได้อารมณ์ ไม่อยากให้มันขาดช่วง เอาเลยแล้วกัน” ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งจะใช้ความรู้สึกเป็นสิ่งที่ตัดสินใจในการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย เช่น ไม่ได้อารมณ์

ไม่เป็นธรรมชาติไม่เสียว ไม่สนุก เป็นต้น ซึ่งก็สอดคล้องกับสำนักเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (2553) อายุไม่กล้าซื้อ จึงทำให้ไม่มีถุงยาง รวมถึงการไม่ได้พกไม่ได้เตรียมถุงยาง ลืม การไม่ทราบเรื่องโรคเอดส์ ไม่ทราบถึงการติดเชื้อเอชไอวี รัก และไว้ใจคู่นอน เป็นแผนกัน คิดว่าปลอดภัย มั่นใจว่าบริสุทธิ์ เป็นการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ถูกบังคับ คู่นอนไม่ยอม ถูกคุกคาม ไม่ชอบใช้ คู่นอนไม่ชอบใช้ ไม่เป็นธรรมชาติ เมฆาตสติ และคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ (2553) มีความมั่นใจและเชื่อใจคู่นอน ใช้แล้วไม่ชอบ ไม่เร็วใจ ไม่สะดวกทั้งสถานที่และราคา ไม่กล้าซื้อ ไม่กล้าขอ สถานการณ์พาไป ไม่ได้เตรียมพร้อมและรายได้ก็เป็นอีกปัจจัยในการมีถุงยางอนามัยไว้ ส่วนใหญ่จะได้รับจากการแจกถึงจะใช้ และหากไม่ได้รับแจกก็มักจะไม่อยากซื้อและส่งผลต่อการไม่พก และไม่มีใช้ซึ่งจะต้องการมีเพศสัมพันธ์ แสดงให้เห็นว่าทั้งด้านข้อมูลทั่วไปของประชากรด้านข้อมูลพฤติกรรมทางเพศ ด้านพฤติกรรมสุขภาพ ด้านความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยและวิธีการใช้ถุงยางอนามัย ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และการติดเชื้อเอชไอวี และด้านทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัย เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ถุงยางอนามัยของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย การส่งเสริมรณรงค์ป้องกันด้านการให้ความรู้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น แต่ยังคงส่งเสริมทั้งทางด้านการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในกลุ่มนี้เอง การสนับสนุนอุปกรณ์ตามความจำเป็นและส่งเสริมให้รับผิดชอบตนเองและสังคมด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานหรือองค์กรที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ปัจจุบันของการใช้ถุงยางอนามัยของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในพื้นที่และเกิดประโยชน์ในเรื่องของงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเอชไอวี การวางแผน ออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งพบว่าลักษณะของตัวบุคคลเอง พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมด้านสุขภาพ หรือแม้แต่ความรู้และทัศนคติที่มีต่อถุงยางอนามัย ล้วนแล้วแต่ส่งผลให้เกิดการละเลยที่จะใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ และควรจะทำให้มีความสำคัญกับการตรวจหาเชื้อเอชไอวี เพื่อจะได้ทราบถึง

ผลเลือดของการติดเชื้อเอชไอวีของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายรวมถึงการเข้าสู่การรักษาได้อย่างทันเวลาที่ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการส่งเสริมณรงค์ป้องกันด้านความรู้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น แต่ยังคงต้องส่งเสริมทั้งทางด้านการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในกลุ่มนี้เอง การสนับสนุน

อุปกรณ์ตามความจำเป็นและส่งเสริมให้รับผิดชอบตนเองและสังคมด้วยเช่นกัน

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.ปราบดา ประภาศิริ เจ้าหน้าที่กลุ่ม M-Reach ขอนแก่นและชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องและช่วยเหลือให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กิริติกันต์ กัตตสวัสดิ์ และคณะ. (2553). ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พ.ศ. 2553. นนทบุรี: สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค.
- กองควบคุมโรคเอดส์ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร. (2552). การศึกษาพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ใน 7 กลุ่มประชากรเป้าหมาย ปี 2552. กรุงเทพฯ: กอง.
- คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์. (2553). รายงานความก้าวหน้าระดับประเทศตามปฏิญญาว่าด้วยพันธกรณี เรื่องเอชไอวี/เอดส์ ประเทศไทย มกราคม 2551- ธันวาคม 2552. ปทุมธานี: เฟื่องฟ้าพรินต์.
- นราวุธ สินสุพรรณ. (2548). พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของนักศึกษาชายในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตอีสานใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิภา ด้านธำรงกุล. (2546). ผลการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ เครือข่ายสังคมและเพศสัมพันธ์กลุ่มชายขอบชาย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2551). การป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย. นนทบุรี: สำนัก.
- สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2554). การป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย. นนทบุรี: สำนัก.
- สำนักเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2553). ความสุขของการติดเชื้อ เอชไอวีของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในกรุงเทพฯ เชียงใหม่ และภูเก็ต ปี 2546-2552. นนทบุรี: สำนัก.

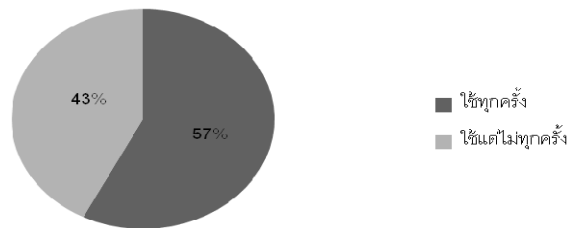
ตารางที่ 1 ข้อมูลด้านพฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมสุขภาพของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น (n=400)

รายละเอียด	จำนวน (ร้อยละ)
คู่เพศสัมพันธ์ครั้งแรก	
- พนักงานบริการหญิง(ชายบริการทางเพศ)	4 (1.0)
- พนักงานบริการชาย(ชายบริการทางเพศ)	4 (1.0)
- แฟน หรือคนรัก (ผู้หญิง)	33 (8.3)
- แฟน หรือคนรัก (ผู้ชาย)	139 (34.8)
- เพื่อน	89 (22.3)
- คนรู้จัก	74 (18.5)
-ญาติ/พี่น้อง	10 (2.5)
- คนแปลกหน้า/บังเอิญ	41 (10.3)
- อื่น ๆ	6 (1.5)
บทบาทในการมีเพศสัมพันธ์	
- เป็นฝ่ายรุก	84 (21.0)
- เป็นฝ่ายรับ	204 (51.0)
- รุกและรับ	112 (28.0)
อัตลักษณ์ทางเพศ	
- ผู้ชาย	37 (9.3)
- ไบเซ็กชวล	31 (7.7)
- เกย์	156 (39.0)
- สาวประเภทสอง	174 (43.5)
- อื่น ๆ(ผู้หญิง)	2 (0.5)
การใช้สารเสพติด ก่อนการมีเพศสัมพันธ์ใน 3 เดือนที่ผ่านมา	
- เคย	65 (16.3)
- ไม่เคย	335 (83.7)
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนการมีเพศสัมพันธ์ใน 3 เดือนที่ผ่านมา	
- เคย	270 (67.5)
- ไม่เคย	130 (32.5)
การตรวจเลือดหาเชื้อเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ	
- เคย	90 (22.5)
- ไม่เคย	310 (77.5)
การเคยเป็นโรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์	
- เคย	28 (7.0)
- ไม่เคย	372 (93.0)

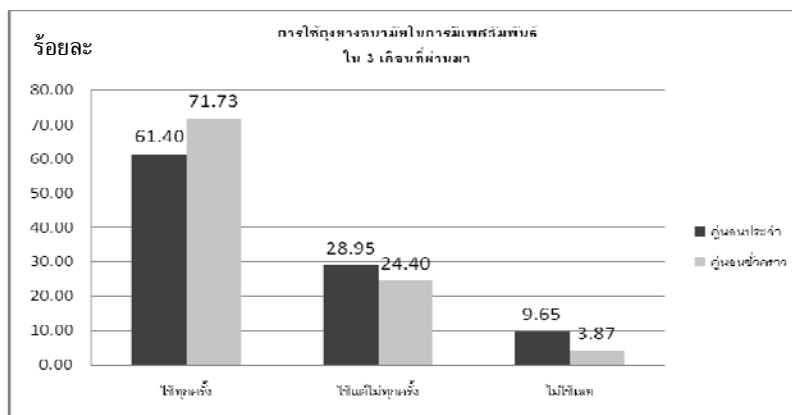
ตารางที่ 2 ระดับความรู้และทัศนคติของประชากร

หัวข้อ	จำนวน(ร้อยละ)			
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม
ระดับความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัย	210 (52.5)	74 (18.5)	116 (29)	400 (100)
ระดับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเชื้อเอชไอวี/ เอ็ดส์	209 (52.25)	96 (24)	95 (23.75)	400(100)
ระดับทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัย	177 (44.25)	210 (52.5)	13 (3.25)	400(100)

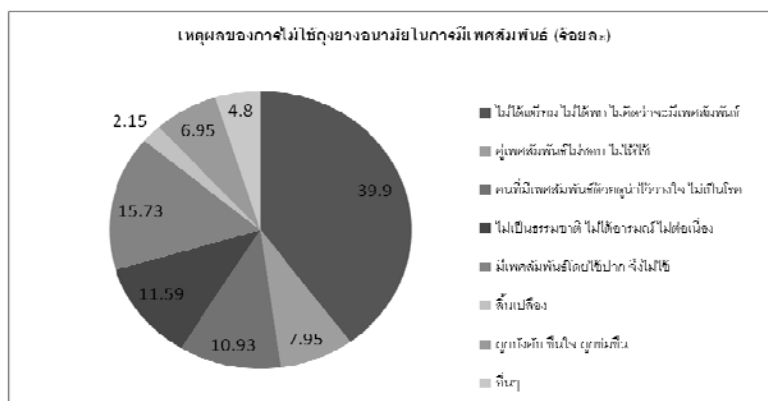
การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนทุกประเภท ใน 3 เดือนที่ผ่านมา

รูปที่ 1 แสดงร้อยละการใช้ถุงยางอนามัยของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น ในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนทุกประเภทใน 3 เดือนที่ผ่านมา

รูปที่ 2 แสดงร้อยละการใช้ถุงยางอนามัยของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น ในการมีเพศสัมพันธ์แยกประเภท ใน 3 เดือนที่ผ่านมา

รูปที่ 3 แสดงร้อยละเหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์